

• С В Е Т О В Н И П О Е Ш И •

ИВАН МЕТОДИЕВ

ИЗБРАНИ СТИХОВЕ И ПОЕМИ

ПЕЙЗАЖИ НА ДУШАТА

Съставителство

Мая Методиева, Георги Цанков

• С В Е Т О В Н И П О Е Ш И •

Под общата редакция на

Румен Леонидов

- № 1 Мацуо Башьо *100 хайку*
№ 2 Йоздемир Индже *Магмата ✨ Слепият часовник*
№ 3 Ли Бай *Прокуденият от небесата*
№ 4 Георги Рупчев *Превъртане на светове*
№ 6 Ханшан *Стихове от Студената планина*
№ 7 Хилми Явуз *Стихове за раните*
№ 8 Кристина Лугн *Довиждане и всичко хубаво!*
№ 9 Никола Фурнаджиев *Огнено затишие*
№ 10 Йоса Бусон *100 хайку*
№ 11 Иван Методиев *Пейзажи на душата*

Прости сетива

Без да питам

Говоря, без да питам слуша ли ме някой.
Уж себе си разказвам,
а измислям...

Така пред дъжд небето си мечтае
чрез облаците – и само си вярва.

Звездите си рисуват йероглифи.
И в багри се превръща светлината.

И въздухът безгрижно си подсвирква
по юлските полета и прехласнат
от звуците изтръгва пеперуди.

Кой както може,
себе си разказва.

Прости сетива*

Дрѣвче и птица в мене се вселиха
и казаха – вода и прѣст ни трябват,
вода и прѣст и няколко трошици...

Попитах – откъде дойдохте вие?
А те така безгрижно се засмяха –
Години вече този смях долавям.

А днес си мисля – толкова е просто:
вода и прѣст му трябват на дрѣвчето,
на птицата едно дрѣвче ѝ трябва
и нужно ли е другото да зная?

Дрѣвче си имам,
имам си и птица.

* Редактирано от Иван Методиев (2002–2003).

Детство

Щастлив се носи крайният квартал
на своята неделна въртележка...

А дъжд вали и тинята човешка
се смесва бавно с уличната кал.

Под купола, наивно просиял,
пришпорват пак душите си крилати
деца, войници, цигани чудати...
Поглъща всичко уличната кал.

Препускай, мой бедняшки идеал,
препуская сред дъждовните вселени,
през мъките, през мислите стаени
на хората от уличната кал.

Шест вечности към вас съм извървял,
задъхани от щастие недели,
шест вечности, от грижи почернели,
по-черни и от уличната кал.

Какво е красота не съм разбрал.
От извора вода не ще отпия.

Възседнал своя кон от тенекия,
лети светът през уличната кал.

Да слушаш*

Да слушаш как в следлетните мъгли
във капки се сгъстява светлината,
не е ли хубаво – шуми навън липата
и колко е щастлива, че вали...

Изтича ожаднялото дърво,
извива се над улиците сиви –
превръща се в дихания горчиви
и сякаш в още нещо, но какво?

Едно листо край погледа кръжи
и с тънък звук денят се разпилява.
Петна от въздух... Вятър ли появява
в черупките на нашите души?

Така красиво всичко се руши,
че нищото върховен смисъл става.

* Редактирано от Иван Методиев (2002–2003).

Пръст

Пръстта пречиства нашите тела.
Това, което днес е тъй случайно,
ще бъде утре вечност – нежна тайна
сред тайните на житните стебла.

Обиди спотаени, завист, страх,
горчилките от толкова години –
те в сладостта на хляба ще преминат.
Тъй всеки ще изкупи своя грях.

Яснота

Изящество на мисълта,
къде си скрито – в яснотата.

Послушай земните пчели
и разказите на тревата.

А там глухарче отлетя,
следа не ни остави даже.

То каза всичко на света,
каквото имаше да каже.

Вирът*

Бавно се огъваше вирът под светлините
на небето и земята...

Призори,
когато е загатване денят,
някъде в началото... Но мен ли ме предсказваха
знаците на рибите? – какво щастливо бъдеще...
Воден дух се носеше из юлските вселени,
облаци учудени гадаеха живота ми,
в звуци ме превръщаха
върбите отразени.

И не бях ли аз владетелят на капките и слънцето
в този вир, създаден да се гмуркам
между образите и прозренията?

Всичко бе идея
и каквото и да правех,
всичко беше редно, и щастлив под изгрева,
бродех из света на полусенките, а жабите
възвествяваха високо моите видения,
за да се изпълнят от природата.

* Редактирано от Иван Методиев (2002–2003).

И като небето гол, от риба по-усърден,
разпилян сред водораслите и дългите спирали,
радостно се сливах с отраженията
на душите и предметите, и мои бяха
простите богатства на водата
и изтичащото време.

Не познавах аз законите и следствията,
нито тялото, и живеех сякаш
в друг живот,
сънуван от реката...

Нищо не разбирах, просто плувах към брега,
изпълзявах върху камъка, а после
пак се хвърлях във водата.

Нощ

Нощта засипва дневните следи,
нощта се стеле тихо, като пясък...

Скрит в дупката си, всеки звяр смирено
е скръстил лапи
и с благоговение
повтаря дълги, дълги заклинания...

И нещо шепнешо наоколо струи,
а въздухът обраства с тъмна козина –
и пипнешком през нея се провира
дъхът на някой пътник закъснял...

Едва-едва небето се люлее –
сънливо сито... и едва-едва
звезди и песъчинки отшумяват...

Баща

Баща ми, който вече крета,
баща ми, този мил чудак,
от ранни утрини до мрак
в градината сади дръвчета.

Пренася пръст, вода долива,
поспира край една върба
и колко смешно е това,
приказва ѝ като на жива.

Съвсем не го разбирам вече,
а да му преча ме е страх...
При ябълката вчера спрях,
откъснах лист и кръв потече.

А днес, така ли ми се стори,
под ореха приседнах аз
и чух със бащиния глас
започна той да ми говори.

Къщата на бездетните

Израснах на тавана аз, като врабче в шубрака
и пазех тишина.

Каквото и да исках, чувах – тихо! – а край мен
на пръсти отминаваха играчките замислени,
че нямаха деца хазаите, а болестта
изпълваше стомасите им с нервност, и не можеше
живота ми да се изкупи с наема.

И гледаха те тлъсти котараци, а пък аз
на сянката израствах и оставах хилав,
със хлътнали гърди и криви стави, а носът –
изпъкнал като корен –
и душа плашлива,
очаквах всеки миг да дойде наказанието
за някой вик,
за някой смях неволен,
за всичките световни престъпления.

Защо от всеки ъгъл ни поглеждат
очи, готови да ни прокълнат?

С коя невинна дума,
с кой случаен жест,
ще причиниме чуждите страдания?

О, как се молах да мълча старателно...
А грешен бях... затуй ли мама плачеше?
Заплашваше ни покривът с небето.
Доносничеше подът пред бездетните.
И нямаше надежда за спасение.

